

מסורת הש"ס

(א) ב"מ קיד: (כריתות ו:י); (ב) רש"ל מ"ז, א (לעיל עט.); (ד) יומא י"ח, י"ח; (ה) סנהדרין יח: לעיל כ.; (ו) פ"י או אשה לפדות ולכרות עמה או בנים מ"ט; בשם הרמב"ם ומתוך פרש"י משמע דגרס אה"כ יש לו בנים ולא היה בגרסתו אשה כלל); (ז) לקמן פ"א, (ח) [במדבר יט, ט] ונשי מוס'; ב"ב נח. כתבו יסוב לזה ומוס' מה ע: ד"ה ואין נתיב; (י) בחסרונות: אלא אלוס גבי ההוא רומאה; (כ) ונע' תוספות מיר נח. ב"ק ל"ח. ב"ב נח. מס' ע"ז ג. הנהגות נעו: וצמדה ע:];

—◆—

גליון הש"ס

גמ' אותם קרוין אדם. ע"י ממתי רפ"ג דננעי' ותבחיט' שס רפי"ב: אבותי' אדם האלבנה. ע"י לעיל דף כ ע"ב מד"ה אטו ביאה: גמ' קטיר קחוינא הכא: עיין ב"ב דף כ"א ע"א מד"ה זכור: תוס' ד"ה ואין רבו' ריש חילוק בין אדם לאדם. ע"י ירמיה לג כי וישראל וצמדה: בא"ד בסוף הדבור: היינו בני אדם האשוני. עיין בדפדפ"ן סימן ש"ז: ד"ה שבבעלין וכו'. אלא מחייבי כריתות וכו'. עיין געוין ד' פט ע"א מד"ה צעלה וצמהרש"א שס: צעלה

—◆—

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כהן וכו' שומרת יבם שנפלה לפני כהן הדיוט: (ב) בא"ד חקן לה לעיל. י"ב בפסק י' דף כ:

—◆—

מוסף רש"י

אין מטמאין באהל. דגני אהל כתיב אדם אדם כי ימות צאהל (ב"ב קיד:); ת"ל יקה אשה. כי אם צמלה מעמיו יקה אשה. והא אשה קרא ימירא הוא ועי' (ט). תרקא. חני סאה. מרי וקב דגני. והביס (יומא יח.). מרתא בת ביהורס. אלמנה עשרה יסות וקידשה יושע כי גמלא וימנה ממון לינא המין ומיניה להיות כהן גדול (שם). קא פסיק רותי. אלמנה לכהן גדול לא שגא מן האירוסין ולא שגא מן הנשואין לא שגא נפלה לפני מן הנשואין להיטי מרתי לרשותא. חדא דאלמנה היא ואיכא לאו דאלמנה לא יקה, ועוד דבעלה היא ואיכא איסור עשה לגביה דכתיב אשה בצמולה יקה ולא בעולה, ולא הכא מכלל עשה עשה, ולא שגא נפלה לפני מן האירוסין ועודו צמולה, דליכא אלא לאו דאלמנה (קעיר ב.). בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה הוא. איכא עשה ולא תעשה באיסורא, צמולה יקה ולא בעולה, דהיינו עשה, אלמנה לא יקה הרי לאו (סנהדרין יח.). ואין עשה. ימנה יבא עליה (שם יט.). יבא עשה. דימנה יבא עליה (עירוב ב.). גוררה ביאה ראשונה. דמקיים בה עשה ומצי למדיח, אטו ביאה שניה. דלא מצי למדיח דהא איקיים בה עשה (עירוב ב.). ביאה ראשונה מות עשה, ביאה שניה לאו מות יבוס הוא (סנהדרין יט.).

אית דמתמאה צאהל: סובגן ומשא מ' אמעיט. וא"ת הא כתיב נמי או בעלם אדם דמשמע ישראל ולא עובדי כוכבים וי"ל דבטור (ג.) וא"ת הא כבר פתגא לעיל (ב.) אלמנה לכה"ג חוללת ולא ממיימנת גבי איסור מזה ואיסור קידשה וי"ל דהכא עיקר ובעל מניח משום כללא דכיל ואני:

(א) נראה דל"י או שסאהילו ככולם. (ב) נראה דמכיות וצמכות פ"י וכו' עד ואנו הן הגשרפין שיך מקודס, אחרי מחילת הדיורו דלמא אקטייל חד מישראל. (ג) לפנינו במשנה דאהלות פ"י"ח משנה ו' חן סתמא ולא הוצרכו שם רשב"י. (ד) ל"ל שהוכר בב"ב (דף כ"א). (ה) ע"י מוס' ב"ב שם ד"ה זכור.

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

אין מטמאין. את המאהיל עליהם: **אסם קרוים אדם**. וגבי טומאת אהל כתיב אדם כי ימות צאהל (במדבר יט): **נפש אדם**. צמדין כתיב: ומשני הא דקרי להו אדם משום דבעי למכתב צמהה גבייהו כדכתיב ותמומים ובקר [שם לא] וגבי צמהה מיקרו אדם אצל אדם סתמא לא מיקרו: אנשי יניוה עובדי כוכבים היו:

כל הורג נפש. צמדין כתיב ומצדעו

טומאת צבעה אלמא מיטמו: **ממגע**

ומשא מי מעטיניהו. וגבי מגע אשכתן

נוגע צעלם או צחללי) דלא כתיב אדם

הלךך אע"ג דלא מיקרו אדם מטמו

במגע ובמשא: **ס"ל צמולה מעמיו**

יקח אשה. האי אשה לא אינטריך

אלא לדרשה: **מיניהו אין**. כלומר

המלך מיניהו אצל אחיו הכהנים

וסנהדרין לא מיניהו: **נתמנה לא**.

נתמנה לא קמני דהוי משמע דרלאו

היה לכך: **קטיר קחוינא הכא**. קשר

של רשעים אני רואה כאן שלא היה

ראוי לכך אלא שנתן ממון ומיניהו:

בתנ"י חולץ. כהן גדול: ולא

מיבס. דאלמנה היא ואסורה לו:

גב' לא תעשה ועשה. אלמנה לא

יקח צמולה יקה (ויקרא כא) ולא

צעולה: **בתנ"י אלא אן כן יש**

לו צנים. משום דמלווה על פריה

ורביה וה"ה ישראל ובגמרא מפרש

אמאי נקט כהן: **שהיא זונה האמורה**

צמורה. ובגמרא מפרש לה: אלא

הגיוורס והמשוחררס. דביאת עכו"ס

ועבד פסלה: **ושנצעלה צעילה זנוס**.

כגון ישראלית הנצעלת לפסול לה:

גמ'

תרקבא דדיגרי עיילה ליה מרתא בת ביתוס לינאי מלכא עד דמוקי ליה

ליהושע בן גמלא בבחני רברבי: **בתנ"י יכהן** גדול שמת אחיו חולץ

ולא מייבם: **גב' קא פסיק ותני הלא שגא מן האירוסין ולא שגא מן**

הנשואין בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה הוא יואין עשה דוחה ל"ת

ועשה אלא מן האירוסין יבא עשה וידחה את לא תעשה יגוררה ביאה

ראשונה אטו ביאה שניה: בתנ"י יכהן הדיוט לא ישא אילונית אלא א"כ

יש לו יאשה ובנים רבי יהודה אומר אע"פ שיש לו אשה ובנים יא

אילונית שהיא זונה האמורה בתורה וחכמים אומרים אין זונה אלא גיורת

ומשוחררת ושנבעלה עעילת זנות: גב' א"ל ריש גלותא לרב הונא מ"ט משום

פריה ורביה אפריה ורביה כהנים הוא דמפקדי וישראל לא מפקדי אומר

ליה משום דקא בעי למיתני סיפא רבי יהודה אומר אע"פ שיש לו אשה

קברי עובדי כוכבים אין מטמאין באהל. תימנה למנה ליה לרבי

צנאה לזיוני מערתא דאצרהס אצינו ולאדם הראשון (ב"ב נח).

אף דאיקרו אדם אדם ואצרהס או אפי' לרצנן דלמרי קברי עובדי

כוכבים מטמאין צאהל הא לא מטמא צאהל אפילו קברי ישראל אלא

אותם שמתו משעה שנאמרה אותה

פרשה דאדם כי ימות צאהל דכי ימות

משמע צאותם העתידים למות עדיין

ומדאילטריך נמי צנויר (דף נד. וסס)

קרא לרצות קבר שלפני הצנור

למגע מכלל דצאהל לא מטמאט):

ואין העובדי כוכבים קרוים אדם. תימא דכריש מס' ע"ז (ג. וסס)

ופ' ד' מיתות (סנהדרין דף נט. וסס)

דרשינן דעכו"ס העוסק צמורה הרי

הוא ככהן גדול שנאמר אשר יעשה

אותם האדם וגו' כהנים לויס וישראלים

לא נאמר אלא האדם ופי' צקונטרס

צסנהדרין (ג"ז שס ד"ה האדם) דההוא לית

ליה הך דר"ש דהכא ויתכן לפי ספרים

דגרסי התם רבי ירמיה אצל לספרים

דגרסי התם ר' מאיר קשיא דשמעינן

ליה לר"מ צפ' קמא דכריתות (דף ו:)

דסך שמן המשחה לעכו"ס פטור

ומשמע דטעמא משום דכתיב על שר

אדם ואין עובד כוכבים קרוי אדם

ומיניה מזלי למימר דטעמא דרבי מאיר

דפטור הוי מטעם דכל שהוא צסך

הרי הוא צלא יסך וכל שאין צסך

אין צלא יסך ור"ת מפרש דיש חילוק

צין אדם להאדם דעובדי כוכבים צכלל

האדם ניניהו והא דקאמר כהנים לויס

וישראלים לא נאמר ה"ן אדם לא

נאמר דהוי משמע כהנים לויס

וישראלים אלא האדם וכל הני קראי

דמייתי כתיב אדם אדם דלא פריך מקראי

דכתיב האדם וה"ר משולס היה אומר

דגבי פורענות דוקא קאמר אתם

קרוין אדם דלא רצה לכתוב ישראל

צהדיא גבי פורענות אצל גבי האדם

ומי הוה ליה למכתב צהדיא כהנים

לויס וישראלים כמו שרגיל צכל מקוס

והא דפריך מהני קראי אע"ג דעובדי

כוכבים נמי קרוין אדם מ"מ פריך כיון

דגבי פורענות ישראל קרוין אדם היכא

דלא איירי אלא צעובדי כוכבים דוקא

לא הוה ליה למיקריניהו אדם והא

(רשעי) וואל דכתיב ותמן אדם תחתיך (רשעי)

וגבי לעובדי

סא.

עין משפט

נר מצוה

עין א ב מיי פ"ג מהל' אהל הלכה ג ופי"א

מהל' טומאת מת הלכה יג סמג לאין רלה טוש"ע י"ד

סימן שעב סעי' ב:

עין ב מיי פ"ו מהל'

איסורי ביאה הל' יב:

עין ד מיי שם ופי"ה

מהלכות כלי המקדש

הלכה י:

עין ה מיי פ"ו מהל'

איסורי ביאה הלכה יב:

עין ו מיי פ"ו מהלכות

יבוס הלכה יא:

פ"א ז ח מיי שם הל' י:

פ"ב ט מיי פ"ו מהלכות

אישות הלכה ז סמג

עשין מט טוש"ע אה"ע

סי' א סעי' ח:

פ"ג י מיי פ"ח מהל'

איסורי ביאה הלכה ב

סמג לאין קרא מוש"ע שם

סי' ו סעי' ח:

—◆—

תורה אור השלם

1. ואנתן צאני צאן

מריעיתו אדם אתם אני

אליהבים נאם אדני

אשהו: יחזקאל לר לא

2. ונפש אדם ששה

קשר אלה

במדבר לא מו

3. ואני לא אחוס על

ניניו העיר הגדולה

אשר יש בה הרבה

משתים עשרה רבו אדם

אשר לא ידע בין ימינו

לשמאלו ובהקמה רבה:

וינה ד יא

4. ואתם חנו מחוץ

למחנה שבועת ימים כל

הרג נפש וכל נוגע בקהל

תתחטאו ביום השלישי

וביום השביעי אתם

ושביכם: במדבר לא יט

5. ויאמרו אל משה

עבדיך נאנו את ראש

אנשי הפולחנה אשר

בקרנו ולא נפקד ממנו

איש: במדבר לא מט

6. זאת התורה אדם כי

ימות באהל כל הבא אל

האהל וכל אשר באהל

יטקאו שבועת ימים:

במדבר יט יד

7. אלקנה וגררשה

והלקלה וזה את אלה לא

יקח בי אם בתולה

מעמיו יקה אשה:

ויקרא כא יד

—◆—

תוספות ישנים

ואין העובדי כוכבים כו'.

פרשמי צ"ק צפרק שור

שגנא (נח.): דלמא אקטייל

חד מישראל י"מ דר"ש

מוסיח מכאן דכל קצוע

במהלע על מנהל מקראמר

תתחטאו דלמא אקטייל חד

מישראל אע"ג דעובדי

כוכבים יובא קאן לן להיכא

דלמסקנא אין הדבר מיושב

דקאמר ממגע ומשא מי

מעטיניהו קרא וס"מ

הוצרכו חזוי משום טומאת

מגע ומשא עי"ל דאין

ראה מכאן דלמא הכי

פירושא דלמא אקטייל חד

מישראל וסם היו פושטים

ידיהם על התללים ומנאל

ההאלות (א) ההאלות

ואפי' אי ליכא אלא חד

מישראל אטמו ממחיה.

בכתובות⁽³⁾ (טו). פי'

דנפקא ליה מואריק לו וקס

עליו והקטינו מנא ליה לה'

שמעון דמפיק לדרשא

אחרינא צפרק ואנו הן

באחרינא צפרק דכל מקום שגנא רשב"ג

ועמכתא אהלנת

אחרינא צפרק דכל מקום שגנא רשב"ג

ועמכתא אהלנת